

Evaluatie
3 jaar
SIDN fonds

SIDNfonds

Inleiding

Internet is niet meer weg te denken uit onze maatschappij. Het is alom aanwezig en verweven met vrijwel ieder aspect van ons dagelijks leven. Het mooie van internet is dat het volop mogelijkheden biedt voor nieuwe toepassingen met zowel economische als maatschappelijke waarde.

Aan de andere kant maakt de afhankelijkheid van internet ons ook kwetsbaar. We worden meer en meer geconfronteerd met phishing, fakenews en cybercrime. Het is zaak om in te zetten op een open en vrij en betrouwbaar internet met sterke en vaardige gebruikers. Zodat iedereen het internet optimaal kan blijven gebruiken. SIDN fonds zet zich hier voor in door innovatieve internetprojecten met maatschappelijke meerwaarde financieel te ondersteunen.

In 2015 opende het fonds zijn eerste call en inmiddels zijn bijna 150 projecten met steun van het fonds aan de slag gegaan. Na drie jaar is het tijd om stil te staan bij wat er tot nu toe is bereikt. Realiseert SIDN fonds zijn doelstellingen? Om dat te beantwoorden heeft het fonds een uitgebreide evaluatie uitgevoerd.

“SIDN fonds steunt projecten die het verschil kunnen maken en niet altijd vanzelfsprekend financiering kunnen vinden. Door in een vroeg stadium ondersteuning te bieden, hebben we een nuttige bijdrage geleverd aan de start van projecten, die op hun beurt bijdragen aan een sterker internet voor onze maatschappij.”

Valerie Frissen, directeur SIDN fonds

Voor de evaluatie is gebruik gemaakt van gegevens over de projecten die bij het fonds beschikbaar zijn, aangevuld met een vragenlijst onder projecten die in 2017 afgerond of in een vergevorderd stadium waren. Daarnaast zijn de resultaten van een tevredenheidsonderzoek meegenomen dat in 2017 is uitgevoerd onder alle projecten. Het eerste concept is vervolgens besproken in een sessie met stakeholders van het fonds. De eindversie van de evaluatie, waarin de bevindingen uit de bijeenkomst met stakeholders zijn geïntegreerd, is vervolgens besproken met het bestuur en de raad van advies van het fonds en tenslotte met de bestuurder en raad van toezicht van SIDN.

In deze publicatie zijn de belangrijkste bevindingen uit de evaluatie van de eerste drie jaar SIDN fonds samengevat.

Over het fonds

SIDN fonds is op 7 mei 2014 opgericht door SIDN (Stichting Internet Domeinregistratie Nederland, onder meer verantwoordelijk voor het beheer van het .nl-domein). SIDN fonds is opgezet als een zelfstandige organisatorische en juridische entiteit die de volledige zeggenschap heeft over de door haar verkregen middelen. Het fonds heeft geen winstoogmerk: het doel is om een bijdrage te leveren aan de vergroting van de waarde van het internet voor de maatschappij.

De missie van SIDN fonds is 'een sterk internet voor iedereen'. Deze missie is vertaald in drie doelstellingen: versterking van het internet zelf, empowerment van de internetgebruiker en 'Tech for Good'; het op een slimme en innovatieve manier inzetten van internet om maatschappelijke impact te realiseren.

Twee calls per jaar

Jaarlijks zijn er twee open calls, waarbij SIDN fonds aanvragers uitnodigt om projectvoorstellen in te dienen die aansluiten bij (een van) deze doelstellingen. Daarnaast nodigt het fonds sinds 2017 aanvragers ook expliciet uit om voorstellen in te dienen

gericht op een specifiek thema. Deze thema's sluiten aan op het actuele maatschappelijk debat over internet en in het bijzonder op ontwikkelingen waarvan een grote impact wordt verwacht. In 2017 waren de thema's Blockchain For Good (call 1) en Privacy EN Veiligheid (call 2).

In de afgelopen drie jaar is een effectieve procedure ontwikkeld voor aanvraag, beoordeling en evaluatie van de projecten in deze calls. Daarbij is gekozen voor een 'lean & mean' aanpak, die tevens voldoende informatie oplevert om de projecten kritisch te kunnen volgen en beoordelen. Procedures zijn relatief licht en de betrokkenheid van het bureau bij de projecten is persoonlijk en kritisch. Uit het tevredenheidsonderzoek dat in 2017 is uitgevoerd bleek dat deze aanpak door de projecten hoog wordt gewaardeerd.

Pioniers: proeftuin voor ideeënontwikkeling

Pioniers vormen de proeftuin van SIDN fonds. Prille initiatieven die zich richten op het ontwikkelen van een sterk idee naar een proof of concept, demo, pilot of experimenteel ontwerp kunnen bij SIDN fonds een Pioniers aanvraag doen (tot €10.000,-). Dit instrument zorgt er met name voor dat niet alleen organisaties aanvragen kunnen doen bij SIDN fonds, maar ook jonge innovators en individuen met goede ideeën. Door prille ideeën te financieren, onderscheidt SIDN fonds zich duidelijk van andere (tech-georiënteerde) financiers. SIDN fonds creëert hiermee een eigen innovatieve community.

Potentials: naar een duurzaam groeimodel

Projecten die al een stap verder zijn en aantoonbare potentie hebben, kunnen een Potential aanvraag indienen (tot €75.000,-). Een kansrijk, werkend concept kan hiermee doorontwikkeld of opgeschaald worden of resultaten van (wetenschappelijk) onderzoek kunnen hiermee worden omgezet naar een bruikbare toepassing. Een belangrijk aandachtspunt is duurzame doorontwikkeling van het project.

Advisering door experts

Een belangrijke rol binnen het fonds is weggelegd voor de raad van advies. Deze raad adviseert het bestuur van het fonds over de toekenning van projecten en bestaat uit een vaste kern van circa 20 vooraanstaande experts en vertegenwoordigers van de Nederlandse internetgemeenschap, variërend van startups en grote bedrijven tot hoogleraren, investeerders, registrars en NGO's. Waar nodig wordt de raad van advies tijdelijk aangevuld. Zo traden in 2017 tijdelijk twee blockchain deskundigen toe. De raad van advies wordt voorgezeten door ZKH Prins Constantijn van Oranje en Roxane van Iperen. Adviezen van de raad van advies worden voorgelegd aan het bestuur van het fonds dat uiteindelijk besluit.

Stimuleren van samenwerking en onderzoek

Naast Pioniers en Potentials ondersteunt het fonds ook samenwerkingsprojecten, wetenschappelijk onderzoek en een jaarlijkse scriptieprijs. Samenwerkingsprojecten betreffen initiatieven op thema's die voor het fonds cruciaal zijn en waarbij het fonds samenwerking en verbinding tussen verschillende partijen stimuleert om zo een grotere impact te realiseren. De eerste drie

jaar is met Stichting CodeUur/FutureNL ingezet op ‘programmeren in het onderwijs’ en ‘het verankeren van digitale vaardigheden in het onderwijs’. In 2017 werden drie wetenschappelijke onderzoeksprojecten ondersteund. Daarnaast is SIDN fonds (samen met Google, Brinkhof advocaten, Greenhost en de Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen) één van de initiatiefnemers van de Internet Scriptieprijs. Jaarlijks worden vier prijzen uitgereikt, waaronder de SIDN fonds prijs voor de beste scriptie op het gebied van internet & maatschappij.

“SIDN fonds heeft zich sinds zijn oprichting ontwikkeld tot een professionele organisatie met een uitstekend track record. Resultaten van de projecten worden nu echt zichtbaar en het maatschappelijk belang van die projecten wordt steeds meer erkend, getuige bijvoorbeeld het grote aantal (nominaties voor) prijzen en de groeiende media-aandacht voor projecten.” Eddy Schuyer, voorzitter SIDN fonds

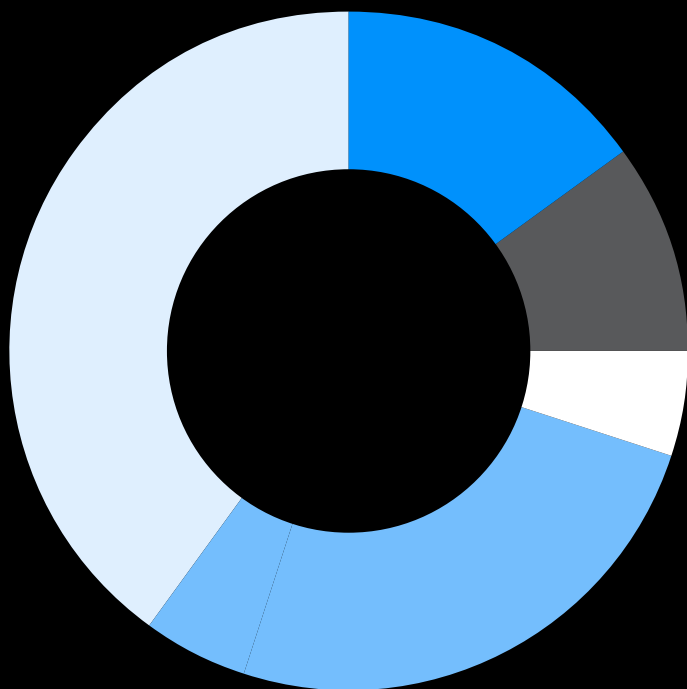

Kennisdeling

Om de impact van de projecten te helpen vergroten organiseert SIDN fonds ook bijeenkomsten voor projecten en faciliteert het een kennisnetwerk om het uitwisselen en delen van kennis tussen de projecten te bevorderen. Bij de start van iedere call organiseert het fonds een startbijeenkomst en daarnaast vinden er jaarlijks twee à drie kennissessies plaats. De afgelopen drie jaar waren dat bijeenkomsten over: Privacy & Privacy by Design, Positionering & Strategie, Educatie & Empowerment, Verdienmodellen met impact en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Er zijn naar aanleiding van deze bijeenkomsten verbindingen tussen projecten ontstaan met een positief effect op het welslagen van deze projecten, bijvoorbeeld door onderlinge samenwerkingen of uitwisseling van kennis die in het eigen team niet aanwezig was. Daarnaast draagt het fonds met zijn projecten ook bij aan evenementen van derden, zoals bijvoorbeeld het ECP jaarcongres, Border Sessions, Mozfest, ThingsCon en SIDN Connect.

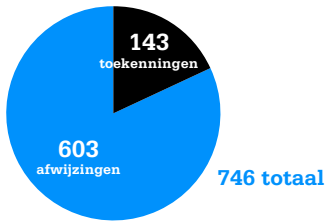

Facts & Figures

In de periode 2015-2017 is er verdeeld over zes calls aan 143 projecten een bijdrage toegezegd.

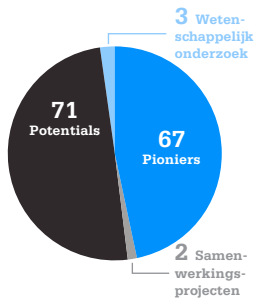
Hierbij was sprake van een piek in 2017 door de toevoeging van een thematische focus aan beide calls. In totaal is er € 5.836.103 toegekend. De looptijd van projecten is over het algemeen circa één (Pioniers) à twee jaar (Potentials).

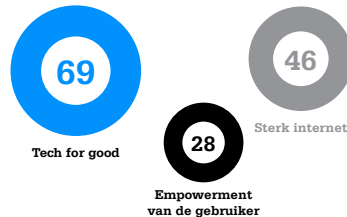
AANVRAGEN 2015 -17

6 OPEN CALLS

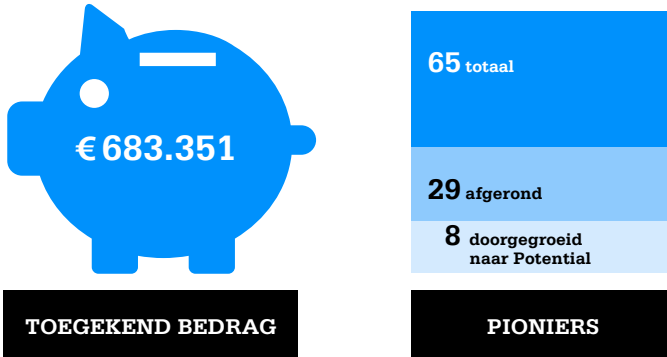

DOELSTELLINGEN

13 projecten met relevantie registrars en/of hosters

Pioniers - vernieuwende ideeën met lef

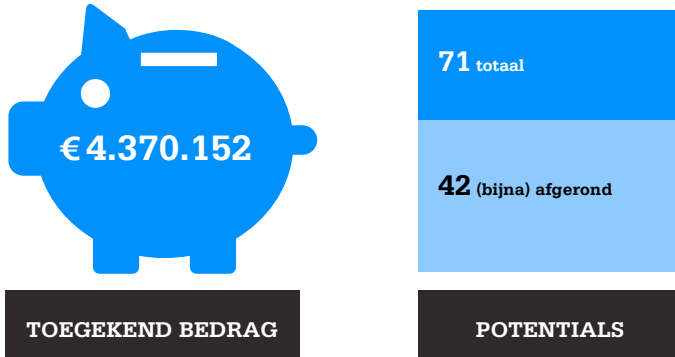

Er zijn 322 Pioniers aanvragen ingediend, waarvan er 65 zijn toegekend, plus twee Pioniers Plus projecten in 2017. In totaal is er € 683.351,- toegekend. Iets minder dan de helft van de Pioniersprojecten is inmiddels afgerond, waarvan er acht zijn doorgeroeid naar de Potential-fase.

Het doel om een soort broedplaats voor ideeënontwikkeling te creëren lijkt goed uit te pakken. Bij ondersteuning van deze meer experimentele projecten is wel een zeker risico ingecalculeerd: de verwachting is niet dat alle projecten succesvol afronden of na afronding geschikt blijken te zijn om op te schalen. Het overgrote deel van de Pioniers blijkt om verschillende redenen na afronding nog niet klaar te zijn voor opschaling. De stap naar een Potential aanvraag is vaak nog te groot. Eind 2017 is daarom besloten een tussencategorie toe te voegen, de Pioniers Plus (bijdrage van €20.000,- om een volgende stap te kunnen zetten).

Potentials – maatschappelijke potentie en duurzame impact

In de eerste drie jaar zijn 414 Potentials aanvragen ingediend, waarvan er 71 zijn toegekend. In totaal is er € 4.370.152,- toegekend. Iets meer dan de helft zijn inmiddels afgerond of in een vergevorderd stadium.

Van de afgeronde Potentials geeft 80% aan dat het project een vervolg heeft gekregen. Wat opvalt, is dat het gros (78%) aangeeft het vervolg zelf te financieren en veel projecten (67%) actief in gesprek zijn met potentiële nieuwe financiers. 39% geeft aan dat er al een nieuwe investeerder is gevonden.

Het Potential-instrument, leidt vaak tot kwalitatief goede en innovatieve projecten, die doorgaans opleveren wat ze beloofd hebben. Tegelijkertijd constateert het fonds dat de doorgroei en het ontwikkelen van een duurzaam groeimodel met lange termijn impact nog wel voor verbetering vatbaar is. De projecten geven

zelf ook aan dat ze juist in dit vroege stadium naast financiële ondersteuning ook andere vormen van steun en begeleiding nodig hebben, denk hierbij aan coaching, advies of koppeling aan relevante partijen en vervolfinanciers.

Early Stage investment

De keuze van het fonds om te focussen op het vroege stadium van financiering is een goede keuze gebleken. Veel van de projecten geven aan dat er veel behoefte is aan ondersteuning in deze fase, zeker ook bij bedrijven en organisaties die zich op sociale impact richten en bij andere investeerders niet altijd gemakkelijk financiering kunnen vinden. Voor start ups met een impact first doelstelling biedt het fonds de mogelijkheid om nog enigszins in de luwte nieuwe diensten, applicaties of een sterke community te ontwikkelen - zonder hard verdienmodel - en dat is zeer welkom. SIDN fonds stelt projecten met de financiële bijdrage in staat versneld te professionaliseren en de eerste stappen op weg naar groei te zetten, en projecten bouwen dankzij het fonds ook een waardevol netwerk op.

Resultaten en effecten – een kleine selectie

Op de volgende pagina's is een kleine selectie van resultaten en effecten van een aantal ondersteunde projecten weergegeven.

RESULTATEN & EFFECTEN

DHCPKit

overstap naar IPv6
2750 keer geïnstalleerd

The Things Network

open source IoT netwerk
2500 gateways
35.000 leden
500 communities
> 90 landen

AbuseIO

open source abuse software
90% minder abuse cases
85% minder kwetsbare hosts

NetAidKit

open source portable router
1000 stuks verkocht

Internet en Cyber Security Health Check

overzicht actuele security kwetsbaarheden
16.000 kwetsbaarheden gemeld

De Creatieve Code

leerlijn creatief programmeren

> 7000 leerlingen

> 1000 docenten

315.000 leerlingen MediaMasters

CodeUur/FutureNL

alle kinderen digitaal vaardig

126.405 kinderen volgden een CodeUur

14.600 Code Kidsweek naar 3000 scholen

11.368 kinderen wereldrecord programmeren

500 scholen op Expeditie micro:bit

SkillsDojo

21st century skills voor kinderen

online missies > 3000 keer bekeken

Nationale Verjaardagskalender

bewustwording big data

theatervoorstellingen > 500 bezoekers

lezingen > 2100 bezoekers

online publicaties & media > 8.500.000 mensen

Blockchain for Food

transparante voedselketen
via blockchain
duizenden consumenten
bereikt op de Parade

Otly!

e-banking app voor kinderen
15.000 kinderen aangesloten

Internet of Coins:

uitwisselplatform digitale valuta
crowdfunding: 3 miljoen dollar
opgehaald

HackYourFuture

refugee code school
> 100 deelnemers
35 studenten geslaagd
31 baan/stageplek

Media-aandacht & awards

Er was veel media-aandacht voor de projecten en de prijzenkast is in de eerste drie jaar behoorlijk gevuld geraakt. Zo wisten projecten als WhiteSpots, Otly, CodeUur, The Things Network, Internet Cyber & Security Health Check, Blockchain for Food, HackYourFuture, Smell of Data en De Nationale Verjaardagskalender veel mensen te bereiken, waaronder het grote publiek via kranten, radio en tv. Voor veel van deze projecten is ook (inter)nationaal veel interesse. The Things Network gaat de hele wereld over, HackYourFuture breidde uit met vijf nieuwe scholen in Europa, Internet Cyber & Security Health Check werd opgemerkt door BBC News en De Nationale Verjaardagskalender stond op SXSW (internationaal media- en techfestival), wat zeer veel internationale aandacht opleverde. Met hun communicatie leveren projecten op deze manier een positieve bijdrage aan het uitdragen van de boodschap van het fonds.

Een ander opvallend gegeven uit de groep van 42 afgeronde en vergevorderde projecten, is het grote aantal (44%) dat genomineerd is geweest voor prijzen/awards of geselecteerd voor accelerators/incubators. De afgelopen drie jaar werden maar liefst 25 awards in de wacht gesleept, waaronder de Dutch Fintech Award 2017, ISOC Awards 2016 & 2017, de Soldaat van Oranje prijs 2017, Stuiveling Open Data Award 2016 en de Comenius EduMedia Awards 2016.

Naamsbekendheid

SIDN fonds heeft zich ontwikkeld tot een professionele organisatie en vervult een duidelijke behoefte in een vroeg stadium van ontwikkeling, eerste implementatie en opschaling van goede ideeën.

PRIJZEN / AWARDS

EXPOSURE

KENNISCOMMUNITY

COMMUNICATIE SIDN FONDS

Daarnaast heeft het fonds een sterk en waardevol netwerk opgebouwd met zusterorganisaties, partners en experts. Ook draagt het fonds bij aan kennisdeling tussen projecten en binnen de internetcommunity in het algemeen. De naamsbekendheid van SIDN fonds is de afgelopen jaren, ook mede dankzij gerichte calls, steeds verder gegroeid en heeft ook op de naamsbekendheid van SIDN een positief effect.

Wat is er bereikt?

SIDN fonds kijkt met trots terug op wat er in drie jaar is gerealiseerd: een groot aantal projecten laat indrukwekkende resultaten zien die ook in de buitenwereld niet onopgemerkt zijn gebleven. Daarmee hebben de ondersteunde projecten volop bijgedragen aan de doelstellingen van het fonds. Met name bij de Potentials projecten geldt dat er vaak een duidelijk effect op de doelstellingen van SIDN fonds te zien is, ook al zijn die effecten (nog) niet altijd hard meetbaar.

In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste bevindingen per doelstelling op een rij gezet en zijn ter illustratie een aantal projecten uitgelicht. Voor het volledige overzicht van ondersteunde projecten zie www.sidnfonds.nl/projecten.

DOELSTELLING 1:

Versterking van het internet

Een sterk internet is in de ogen van SIDN fonds veilig, open en vrij toegankelijk voor iedereen.

Projecten die door het fonds worden ondersteund, leveren een bijdrage door ofwel nieuwe technologie of toepassingen te ontwikkelen (veilige en betrouwbare infrastructuur, software, hardware, applicaties en diensten) ofwel bestaande infrastructuur, software, hardware, applicaties of diensten te verbeteren/versterken, zodat deze veilig en betrouwbaar zijn.

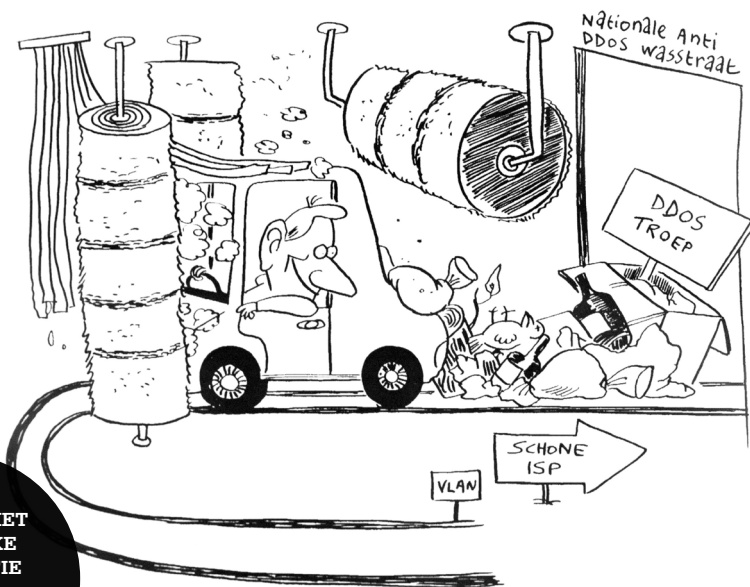
Bredere doelgroep bereiken

Er zijn binnen deze doelstelling veel goede en innovatieve projecten tot stand gekomen: met name projecten waaruit relevante, nieuwe of verbeterde open source software en hardware is voortgekomen. Er blijkt een duidelijke behoefte te zijn aan ondersteuning van dit type vroege technologie-ontwikkeling. Er zijn maar weinig andere fondsen die deze focus hebben, dus in die zin maakt SIDN fonds zeker een verschil. In termen van impact op de doelstellingen van het fonds (een sterk internet voor iedereen) heeft het laten landen van deze projecten een langere adem nodig dan verwacht.

Patroonherkenning DDoS en Botnets

Onderzoek naar mogelijke patronen in DDoS aanvallen om de effectiviteit van NaWas te vergroten.

PROJECT MET
SPECIFIEKE
RELEVANTIE
VOOR
REGISTRARS EN/
OF HOSTERS

Aanleiding

DDoS aanvallen zijn niet alleen vervelend voor individuele internetgebruikers maar kunnen ook bedreigend worden wanneer vitale infrastructuur wordt aangevallen. Het snel herkennen en omleiden van een DDoS aanval via een anti-DDoS server kan voorkomen dat een

aanval schade aanricht.

Universiteit Twente heeft aangetoond dat een DDoS aanval sluitend herkend kan worden door analyse van dataverkeer.

Oplossing

De Nationale anti-DDoS Wasstraat (NaWas) biedt middelgrote en kleinere internet providers beveiliging tegen DDoS aanvallen. Met dit project bouwt Stichting

NBIP hier op voort door mogelijke patronen in DDoS aanvallen en correlaties tussen verschillende DDoS aanvallen en het type verkeer te onderzoeken. Doel is de achterliggende botnets en aanvalsstructuren te herkennen, identificeren en zodoende de effectiviteit van de NaWas, en daarmee de veiligheid van internet als geheel te versterken.

Het snel herkennen en omleiden van een DDoS aanval via een anti-DDoS server kan voorkomen dat een aanval schade aanricht.

Resultaten & Effecten

Het project is succesvol afgerond. Het heeft een open source patroonherkenningstool opgeleverd die aanvallen herkent en van een naam voorziet. Hiermee is een belangrijke stap gezet in het herkennen van patronen, het delen van kennis en uiteindelijk het verminderen van aanvallen.

Er is sprake van een brede verspreiding van de standaard onder de deelnemers van NBIP,

Universiteit Twente, Radically Open Security en het Ministerie van Economische Zaken. Naast de samenwerking met Universiteit Twente is er samengewerkt met Radically Open Security, waarvan het Open Source Anti-DDoS solution project (OSAS) ook door SIDN fonds is ondersteund. Het OSAS prototype om netwerkverkeer bij DDoS aanvallen te meten is binnen dit project geïmplementeerd.

Het project krijgt inmiddels een vervolg in een wetenschappelijk onderzoek waarin NBIP partner is (DDoSDB - Collecting, Transforming, Applying, and Disseminating DDoS Attack Knowledge) en het project Anti-DDoS voor afhankelijke netwerken, waarbij de NBIP samen met de Vereniging van Registrars onderzoekt hoe ook kleine hostingpartijen die niet over een onafhankelijk netwerk beschikken, zich kunnen beschermen tegen DDoS aanvallen. Beide vervolgprijzen worden door SIDN fonds ondersteund.

AbuseIO 6.0

Uitbreiding open source software tegen internetmisbruik.

Aanleiding

Misbruik van het internet (denk aan spamversturende computers, servers met phishing sites en hosts die malware verspreiden) heeft een steeds grotere impact op de maatschappij. De strijd tegen internetmisbruik kan alleen slim worden aangepakt door samenwerking. Met de open source software AbuseIO kunnen hosting en access-providers gemakkelijk, snel en

geautomatiseerd abuse op hun netwerken detecteren, verwijderen en eindgebruikers informeren.

Oplossing

Met dit project, een branche-breed initiatief van hosters om de open source software AbuseIO uit te breiden, is de software AbuseIO naar versie 6.0 gebracht. Zowel de functionaliteiten als het aantal gebruikers zijn fors

Met de AbuseIO software worden zich misdragende en kwetsbare hosters op het internet sneller aangepakt.

uitgebreid. Met de AbuseIO software worden zich misdragende en kwetsbare hosters op het internet sneller aangepakt. Ze worden door de provider geïdentificeerd en er wordt actie op ondernomen. Het proces van AbuseIO is volledig geautomatiseerd. Providers hebben hierdoor veel minder werk aan de afhandeling van abuse, waardoor meldingen aan providers sneller worden behandeld. Beheerders/eindgebruikers worden sneller geïnformeerd over problemen met hun hosts én ze krijgen handvatten aangereikt om de problemen op te lossen.

van providers. Onder de gebruikers van de software zijn aansprekende grote namen te vinden uit de Nederlandse registrar- en hostingsector, maar ook internationale gebruikers. De lead engineer van AbuseIO is uitgeroepen tot engineer van het jaar door DHPA, een samenwerking van Nederlandse marktleidende cloudproviders en leveranciers.

Het vervolgproject Proces-automatisering voor internet-misbruik meldende organisaties (waaronder het Meldpunt Kinderporno) ontvangt eveneens een bijdrage van SIDN fonds. Dit project betreft een aanpassing van de AbuseIO software, zodat bij meldingen van internet-misbruik sneller in actie gekomen kan worden.

PROJECT MET
SPECIFIEKE
RELEVANTIE
VOOR
REGISTRARS EN/
OF HOSTERS

Resultaten & Effecten

Providers geven aan dat met deze software meer misbruik opgelost en voorkomen wordt en dat dit ook sneller gebeurt. De inzet van AbuseIO leidt tot aansprekende resultaten zoals 90% minder abuse cases en 85% minder kwetsbare hosts in netwerken

Let's Connect!

Open Source VPN oplossing om veilig gebruik te kunnen maken van openbare wifi netwerken.

Let's Connect!

Aanleiding

Open wifi in een hotel, restaurant of trein is lang niet altijd veilig. Je loopt het risico afgeluisterd te worden door iemand op hetzelfde netwerk of geïnfecteerd te raken met kwaadaardige software. Een VPN (Virtueel Private Network) is een goede oplossing, maar ISP's bieden amper VPN diensten aan omdat de kosten te hoog zijn. Bovendien zijn VPN producten vaak onvoldoende gebruiksvriendelijk.

Oplossing

Met Let's Connect! levert SURFnet een volledig open source product dat voldoet aan hoge beveiligingsnormen en encryptiestandaarden, waarmee ISP's en hosters hun klanten tegen een lage prijs een veilige verbinding kunnen bieden. Maar Let's Connect! is ook interessant voor organisaties met grote groepen klanten of medewerkers, zoals scholen en overheden.

Resultaten & Effecten

De server is ontwikkeld en apps voor de diverse platformen zijn beschikbaar, de iOS app wordt eind 2018 verwacht. Let's Connect! wordt nu onder de naam eduVPN door SURF aangeboden aan medewerkers, onderzoekers en studenten van onderwijsinstellingen. De ambitie is om van eduVPN dé VPN-standaard voor het onderwijs te maken. In samenwerking met Géant start in 2018 een project dat tot internationale doorbraak kan leiden. Vervolgstap is Let's Connect! aan te bieden aan internetproviders. XS4ALL onderzoekt momenteel hoe ze dit kunnen aanbieden aan hun klanten. Let's Connect! is gebaseerd op OpenVPN en SURFnet is door dit project onverwacht toegetreden tot de OpenVPN core developers community, omdat zij (als enige)

additionele tools ook open source beschikbaar stelt en aanvullingen levert op de OpenVPN code. Begin 2018 won Let's Connect! de ISOC Innovatie Award.

PROJECT MET
SPECIFIEKE
RELEVANTIE
VOOR
REGISTRARS EN/
OF HOSTERS

Open wifi in een hotel, restaurant of trein is lang niet altijd veilig. Je loopt het risico afgeluisterd te worden door iemand op hetzelfde netwerk of geïnfecteerd te raken met kwaadaardige software.

DOELSTELLING 2:

Empowerment van de gebruiker

SIDN fonds richt zich expliciet op het versterken van de kennis en vaardigheden van internetgebruikers.

Denk hierbij aan projecten die de bewustwording vergroten over de werking, kansen en risico's van het internet en projecten die de vaardigheden van mensen zelf (en vooral kinderen) versterken om zich vrij en veilig op internet te kunnen bewegen (onder meer door te leren programmeren). Maar ook projecten die de informatiepositie van patiënten of burgers versterken.

Zichtbare impact

Uit de evaluatie komt naar voren dat het fonds zich hier een herkenbare positie heeft verworven. Er zijn veel goede projecten uit voortgekomen met uitstekende resultaten en vaak ook al zichtbare impact. Dit laatste geldt met name voor de projecten die zich richten op het versterken van 'computational skills' bij kinderen. Bij deze projecten is een olievlekeffect ontstaan: we zien steeds meer onderlinge verbindingen ontstaan en er is zichtbare aandacht voor deze thematiek in het onderwijsveld en het politiek-maatschappelijke debat. SIDN fonds speelt daarin een duidelijke rol als aanjager. Ook het samenwerkingsproject met CodeUur/FutureNL om digitale vaardigheden structureel in de klas te krijgen, heeft hier een grote bijdrage geleverd.

CodeUur / FutureNL

Digitale vaardigheden structureel in de klas.

SAMEN WERKINGS PROJECT

Aanleiding

In onze snel digitaliserende maatschappij wordt het voor kinderen steeds belangrijker om niet alleen digitaal vaardig te zijn, maar ook te begrijpen hoe technologie werkt. SIDN fonds is founding partner van CodeUur/FutureNL, een project in het hart van de doelstellingen. Dit project wil alle kinderen in het basisonderwijs digitaal vaardig maken en heeft als missie om digitale vaardigheden onderdeel te maken van het onderwijscurriculum. In 2015 is het eerste samenwerkings-

project aangegaan en in 2017 is deze samenwerking gecontinueerd.

Oplossing

Zoveel mogelijk kinderen in Nederland kennis laten maken met programmeren, o.a. door het uitbreiden van het aantal CodeUren door digitale matching van scholen aan vrijwillige

SIDN fonds is founding partner van CodeUur (inmiddels Stichting FutureNL), een project in het hart van de doelstellingen.

gastdocenten, de ontwikkeling van lesmateriaal, een speciale uitgave van de Kidsweek rondom programmeren en de organisatie van het wereldrecord programmeren.

Resultaten & Effecten

Ruim 100.000 kinderen hebben les in programmeren gehad, 3.000 scholen ontvingen de Code Kidsweek en 11.368 kinderen deden mee aan het wereldrecord programmeren. Het lesmateriaal 'Smart Life' werd beloond met de Europese Comenius EduMedia Award 2016 voor meest innovatieve lesmateriaal.

In 2017 hebben nog eens 500 scholen meegedaan aan 'Expeditie Micro:bit'. Er was veel media-aandacht en meermaals wist FutureNL het NOS journaal en Jeugdjournaal te halen. Bovendien maakt FutureNL zich sterk om digitale geletterdheid als standaard-

onderdeel in het curriculum op te nemen, onder andere door een lobby rond de verkiezingen. Dit lijkt succesvol gezien de aandacht voor dit thema in het regeerakkoord.

"Stichting CodeUur is groot geworden door de bijdrage van het SIDN fonds. Zij hebben ons vanaf het begin gesteund, waardoor we andere sponsors kunnen trekken. De intensieve samenwerking heeft een enorme versnelling en professionalisering teweeg gebracht, zowel in activiteiten als in uitbreiding van ons netwerk." Ronilla Snellen, FutureNL

Om een zo groot mogelijke impact te realiseren stimuleert SIDN fonds samenwerking met andere relevante initiatieven. Zo heeft de projectleider van FutureNL kleinere door SIDN fonds ondersteunde initiatieven geadviseerd en een aantal meegenomen in de leerlijn die FutureNL heeft ontwikkeld.

De Nationale Verjaardagskalender

Bouw van een verjaardagskalender van alle Nederlanders om de bewustwording van big data te vergroten.

Aanleiding

Iedere internetgebruiker laat (al dan niet ongemerkt) persoonlijke data achter, waarvan we lang niet altijd de gevolgen kunnen overzien. Het lijkt om kleine en onschuldige stukjes informatie te gaan, maar door al die datasets slim te combineren ontstaan er nauwkeurige persoonsprofielen. Deze 'big data' is voor bedrijven 'big business'; zij zetten actief in op het vergaren en analyseren van onze data.

Oplossing

Het medialab SETUP wil met De Nationale Verjaardagskalender laten zien dat onze data menselijk gedrag meetbaar en kwantificeerbaar maakt, en daarmee ook 'algoritmiseerbaar' en voorspelbaar. Om het bewustzijn daarvan te vergroten heeft SETUP dit op ludieke wijze zichtbaar gemaakt. Op basis van online beschikbare informatie hebben ze een database ontwikkeld met de namen, adressen en verjaardagen van

Nederlanders, inclusief daaraan gekoppelde cadeausuggesties op basis van profiling algoritmes.

Resultaten & Effecten

Tijdens de realisatie van de Nationale Verjaardagskalender werden er datapunten van 7,8 miljoen Nederlanders gevonden, waarvan 780.000 voldoende data gaven om persoonlijke cadeausuggesties te doen. Het project bleek zeer mediageniek, waardoor het project – en belangrijker de thematiek - goed zichtbaar is geweest. Er was veel media aandacht. De presentatie op het internationale media- en tech-festival SXSW (met de prikkelende titel DIY NSA) leverde ook internationaal veel publiciteit op. Via de media en online publicaties zijn ca 8.500.000 lezers bereikt.

Door het project werden een aantal verenigingen en organisaties gewezen op de kwetsbaarheid van hun databases en hebben daarin aanpassingen gedaan. Zo publiceert de belangenvereniging van accountants bijvoorbeeld niet langer de NAW-gegevens van leden op de website. Het project is na twee jaar officieel afgesloten met het wissen van de data. Maar daarmee stopt het niet helemaal. Uit het project is een kaartspel gekomen voor workshops op scholen en bibliotheken: De Nationale Verjaardagskalender pocket editie.

Tijdens de realisatie van de Nationale Verjaardagskalender werden er datapunten van 7,8 miljoen Nederlanders gevonden, waarvan 780.000 voldoende data gaven om persoonlijke cadeausuggesties te doen.

Ook hebben meer dan 2000 personen de presentaties bezocht en ruim 500 personen de bijbehorende theatervoorstelling.

HackYourFuture

Programmeeropleiding voor vluchtelingen.

Aanleiding

Er is een tekort aan programmeurs binnen de IT. Tegelijkertijd zijn statushouders die zich in Nederlanders vestigen op zoek naar werk.

Oplossing

HackYourFuture is een programmeeropleiding voor statushouders met en zonder programmeerachtergrond, die zich in zes maanden tijd kunnen scholen tot JavaScript programmeur. Hiermee worden

HackYourFuture won verschillende prijzen waaronder de Soldaat van Oranje-prijs in 2017. Het project kreeg aandacht in onder andere het NRC, FD, Vrij Nederland en het NOS journaal.

hun kansen op de arbeidsmarkt vergroot. Naast programmeren maken studenten kennis met de Nederlandse manier van werken, en leren ze in teams werken en solliciteren. Belangrijkste doel van HackYourFuture is om zoveel mogelijk cursisten te begeleiden naar werk.

Resultaten & Effecten

In totaal zijn gedurende de projectperiode 104 studenten aan het programma begonnen. 35 van hen hebben het programma volledig doorlopen en zijn geslaagd. 31 hebben een stageplek of full-time baan gevonden. Een van de studenten bouwde het platform amsterdamvoorziet.nl dat Amsterdammers onder armoedegrens helpt bij vinden van juiste voorzieningen met een paar duizend gebruikers per maand. Met Instituut voor Publieke Waarden is platform Openembassy.nl ontwikkeld (een eveneens door SIDN fonds ondersteund project) waarin vluchtelingen via een platform vragen kunnen stellen aan vrijwilligers over allerlei praktische zaken die komen kijken bij het wonen in een nieuw land. HackYourFuture won verschillende prijzen waaronder de Soldaat van Oranje-prijs in 2017.

Het project was zeer goed zichtbaar, met aandacht in onder andere het NRC, FD, Vrij Nederland, het NOS journaal en vele online publicaties.

DOELSTELLING 3:

Tech for good

De Tech for Good projecten richten zich op het slim inzetten van internet om zo tot baanbrekende oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken te komen.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan projecten op het terrein van zorg, duurzaamheid of veiligheid.

Grote diversiteit

Deze doelstelling is de meest brede van de drie en heeft geleid tot veel goede en waardevolle projecten, die echter wel zeer uiteenlopen qua thematiek. Daardoor zijn ze moeilijk te vergelijken in termen van resultaten en effecten. Hier is wellicht de vraag aan de orde of meer focus nodig is. Zeker ook in het licht van de evidente sterke behoefte aan meer begeleiding en coaching in de doorgroei van succesvolle projecten naar de volgende fase, zou bundeling rond specifieke thema's kunnen helpen.

The Things Network

Open Source, decentraal netwerk voor het Internet of Things & Open alternatief voor thuisnetwerken.

Aanleiding

De potentiële waarde van het Internet of Things (IoT) voor onze samenleving is groot. Maar hoe zorgen we ervoor dat IoT bereikbaar is voor iedereen en de controle niet bij een enkele partij komt te liggen, maar gedecentraliseerd is en blijft? The Things Network is een open source, decentraal, gecrowdsourced en gratis te gebruiken IoT netwerk dat het Internet of Things bereikbaar maakt voor iedereen.

Oplossing

The Things Network (TTN) heeft niet alleen de netwerk-architectuur gerealiseerd, maar ook draagvlak onder gebruikers gecreëerd. Onder meer door het stimuleren van lokale communities is een duurzaam ontwikkelplatform en gedecentraliseerd ambassadeurschap gewaarborgd.

Resultaten & Effecten

Er zijn 2500 gateways aangesloten op de software. TTN heeft inmiddels ruim 35.000 accounts van Internet of Things developers (leden) in meer dan 90 landen. Daarnaast zijn er wereldwijd 500 lokale communities gerealiseerd, waarvan 36 in Nederland. TTN host een Peer2Peer forum met duizenden bezoekers per dag, heeft een openbare wiki, GitHub repo en online documentatie, waaronder een Youtube kanaal met webinars dat door de wereldwijde community wordt gebruikt. Het eerste The Things Conference in januari 2018 was een groot succes.

TTN won in 2016 de Internet Innovatie Award. SIDN fonds heeft twee maal een vervolgbijdrage aan TTN toegezegd.

The Things Network heeft inmiddels ruim 35.000 accounts van Internet of Things developers in meer dan 90 landen. Daarnaast zijn er wereldwijd 500 lokale communities gerealiseerd.

Het initiatief krijgt veel (inter) nationale media-aandacht en de oprichters spreken op zeer veel conferenties in binnen- en buitenland, waaronder een presentatie aan de ICANN board.

Patiëntenforum Miner

Genereren van waardevolle informatie voor en door kankerpatiënten middels datamining van patiëntenfora.

Aanleiding

Gemiddeld krijgt één op de drie Nederlanders kanker. Op internetplatforms en patiëntenfora zoals kanker.nl zoeken lotgenoten steun bij elkaar en delen zij tips en ervaringen, die voor zowel patiënten, maar ook voor artsen en onderzoekers heel waardevol kunnen zijn. Dit vormde het uitgangspunt voor het project Patiëntenforum Miner.

Oplossing

Het project ontwikkelde innovatieve analysetechnieken en leverde tools om data uit fora te ontsluiten en slim samen te vatten. Met deze open source tooling kan door patiënten gegenereerde informatie (op fora) ontsloten worden om zo een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van leven van kankerpatiënten.

Resultaten & Effecten

Het project leverde concrete input aan het Erasmus Medisch Centrum m.b.t. de onderzoeksagenda voor GIST patiënten. Ook leverde het informatie over het beste innameschema van een kankermedicijn, waardoor bijwerkingen worden geminimaliseerd (namelijk door inname van chocola tegelijkertijd met de medicatie).

Met deze open source tooling kan door patiënten gegenereerde informatie (op fora) ontsloten worden om zo een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van leven van kankerpatiënten.

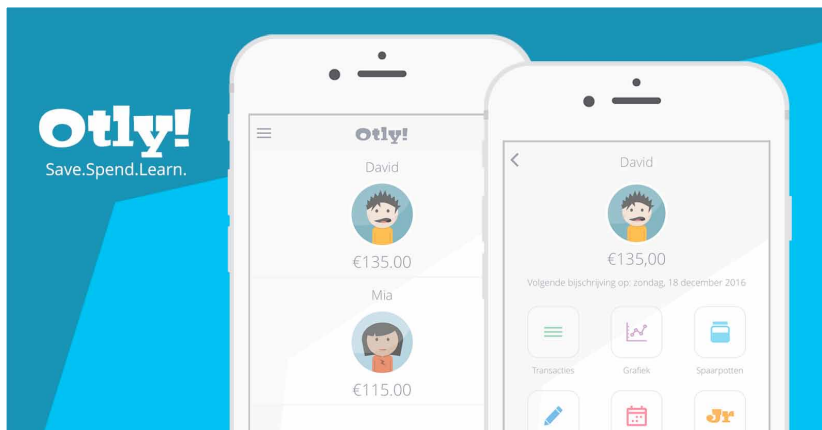
De ontwikkelde software tools hebben veel positieve reacties opgeleverd; ze worden geïmplementeerd in diverse discussiefora van kankerpatiëntenverenigingen in

Nederland en binnenkort ook daarbuiten. Het project presenteerde zich op nationale en internationale podia en leverde diverse publicaties op. Bovendien zijn de ontwikkelde tools evenzeer toepasbaar op andere fora en domeinen, waardoor er sprake is van een grote maatschappelijke potentie. Van belang hierbij is de validatie van patiëntervaringen in online communities als kennisbron. Deze validatie vindt momenteel plaats via een wetenschappelijk onderzoeksproject, dat door SIDN fonds is ondersteund binnen de call voor wetenschappelijk onderzoek.

Otly

Een veilig financieel ecosysteem voor kinderen.

Aanleiding

We leven meer en meer in een cashloze maatschappij en hebben steeds minder contant geld op zak. Zakgeld geven blijkt daarvoor vaak lastig en daarnaast willen kinderen hun geld ook

steeds vaker online besteden. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat onze kinderen op een goede manier met geld leren omgaan in de digitale financiële wereld?

Otly! is een e-banking app en platform voor kinderen van 7 tot 12 jaar, waarmee ze zakgeld kunnen ontvangen, sparen en online aankopen kunnen doen.

Oplossing

Otly! is een e-banking app en platform voor kinderen van 7 tot 12 jaar, waarmee ze zakgeld kunnen ontvangen, sparen en online aankopen kunnen doen binnen een veilige omgeving en onder toezicht van ouders. De huidige Otly! app werkte alleen met virtueel geld. Met dit project is een bankrekening aan de app gekoppeld, waardoor ook echt gebankierd kan worden.

Daarnaast is er aandacht voor educatieve elementen als beveiliging, passwords en de risico's van online betalen.

Resultaten & Effecten

Meer dan 15.000 kinderen en meer dan 10.000 huishoudens zijn aangesloten op de Otly! app. Er is veel media-aandacht geweest, het project presenteerde zich op diverse podia en viel regelmatig in de prijzen, waaronder de World Summit Award 2017 en Dutch Fintech Awards 2017. Daarnaast haalde Otly! de shortlist met 'bewezen betekenisvolle' bedrijven met de meeste positieve impact in de financiële wereld. In aanvulling op Otly!Pay werd eind 2017 tevens Otly!Give gelanceerd met Serious Request als belangrijkste begunstigde.

Door de integratie met Bunq Bank kunnen nu al echte betalingen worden gedaan en zodra in 2018 de PSD2 wetgeving van kracht wordt, kan Otly! met alle banken in Europa interacteren. Om een volgende stap in het project te zetten, de aansluiting van meer banken en aantrekken van investeerders, heeft SIDN fonds een lening (betreft een pilot) toegezegd aan Otly.

Wat vinden stakeholders van het fonds?

Stakeholders van SIDN fonds (registrars en andere internetbedrijven, maatschappelijke organisaties, kennis-instellingen, overheid en andere maatschappelijke fondsen) zijn in het kader van deze evaluatie bij elkaar gekomen om feedback en input te geven.

Onder meer de aandacht voor vernieuwing, het sterke netwerk van het fonds en de mogelijkheden om in de toekomst nauwer samen te werken kwamen hierbij naar voren.

Open en brede blik

Het wordt door de stakeholders zeer gewaardeerd dat het fonds veel aandacht heeft voor experimenten en vernieuwing - waar zeker behoefte aan is - en dat het fonds daarbij een open en brede blik heeft laten zien. Er is op deze manier de afgelopen drie jaar veel ruimte gecreëerd voor een mooi palet aan interessante, innovatieve projecten. De doorgroei van die projecten is nog een punt van aandacht, en vooral de stap naar vervolfinanciering en duurzame impact is nog te groot.

Naast de financiering van goede projecten door het fonds is er duidelijk behoefte aan begeleiding en coaching. Hier zou voor de toekomst een belangrijke kans en onderscheidende kracht van het fonds kunnen liggen, vooral met het oog op doorgroei en lange termijn impact van de ondersteunde projecten. De stakeholders waarschuwen echter ook voor de extra druk op de kleine organisatie die dat met zich meebrengt en geven aan ook zelf een rol te willen spelen in de verbinding met projecten.

Het fonds heeft een sterk netwerk opgebouwd en is duidelijk gericht op samenwerking. Dat wordt hoog gewaardeerd door de stakeholders. Er liggen volop kansen om dit netwerk nog beter te benutten.

Sterk netwerk

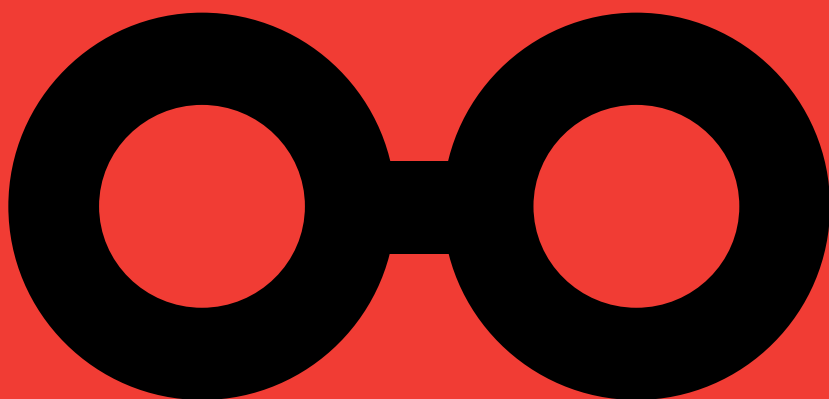
Het fonds heeft een sterk netwerk opgebouwd en is duidelijk gericht op samenwerking. Dat wordt hoog gewaardeerd door de stakeholders. Er liggen volop kansen om dit netwerk nog beter te benutten. Zowel de internetsector, de overheid als andere fondsen geven aan actiever bij het fonds betrokken te willen worden om het netwerk en de impact van de projecten verder te versterken.

Impact

De stakeholders geven ook aan dat het niet eenvoudig is om impact zonder meer vast te stellen. Zo kun je niet zomaar resultaten en effecten van projecten bij elkaar optellen: daarvoor lopen die teveel uiteen. Wat betreft impact is het bovendien nu nog wat vroeg om daarover gegronde uitspraken te kunnen doen. Impact manifesteert zich doorgaans pas op de langere termijn, en dan zijn projecten alweer lang weg bij het fonds.

Conclusie & vooruitblik

We kunnen concluderen dat SIDN fonds in een duidelijke behoefte voorziet, zich in korte tijd ontwikkeld heeft tot een professionele organisatie en prominente speler en met recht trots mag zijn op de ondersteunde projecten.

De zelfevaluatie en de stakeholdersessie hebben veel waardevolle inzichten opgeleverd, waaruit SIDN fonds zijn lessen trekt voor de toekomst. Want behalve zaaien is ook groeien van belang.

Doorgroei naar impact

De belangrijkste aandachtspunten betreffen de doorgroei van ondersteunde initiatieven naar duurzame projecten met impact. In de komende jaren is hier nog extra aandacht nodig. Het fonds denkt dat intensivering van de samenwerking met de internet-sector, andere financiers/fondsen, experts, incubators en accelerators hierin een goede stap zou zijn en zal zich hier de komende tijd over buigen:

- Het fonds onderzoekt de mogelijkheden van een verdere focus binnen de calls. Dit is in 2017 al deels ingezet door middel van thematische focus. Binnen de Tech for Good doelstelling verkleint dit niet alleen de diversiteit aan projecten, verbinding rond specifieke thema's (of op specifieke domeinen, zoals bijvoorbeeld de zorg) maakt het eenvoudiger om de behoefte aan meer ondersteuning van projecten ook effectief en efficiënt in te richten.

- In het licht van de evidente sterke behoefte aan meer begeleiding en coaching in de doorgroei van succesvolle projecten naar de volgende fase, is SIDN fonds gestart met een pilot om projecten toegang te bieden tot een netwerk van mentors, coaches, alumni, adviseurs e.d. (in de vorm van vouchers, waarmee kennis en expertise kan worden ingehuurd).
- SIDN fonds wil ook onderzoeken of een langere en intensievere relatie met projecten kan bijdragen aan de ontwikkeling van een duurzaam groeimodel. Als pilot wordt naast het verstrekken van giften aan projecten in 2018 ook ervaring opgedaan met het verstrekken van leningen aan projecten die eerder een Potential bijdrage hebben ontvangen. SIDN fonds verwacht daarmee nog meer impact te kunnen realiseren.
- Daarnaast probeert het fonds waar dat kan projecten zo goed mogelijk te koppelen aan partijen die voor het vervolg van belang kunnen zijn.

Ook het versterken van de betrokkenheid van de registrars bij het fonds staat hoog op de agenda. Hierin zijn al vervolgstappen gezet, in nauwe samenwerking met SIDN. Tenslotte wil het fonds ook zwaarder inzetten op de strategische communicatie: er valt nog veel winst te halen uit de communicatie over wat het fonds met zijn projecten weet te realiseren en op specifieke thema's krachtiger uit te dragen waar het fonds voor staat.

SIDN fonds is zeer verheugd dat SIDN - op basis van de evaluatie van de eerste drie jaar- besloten heeft de financiële steun de komende jaren te continueren, zodat het fonds zich verder kan ontwikkelen en nieuwe projecten kan blijven ondersteunen die bijdragen aan een sterk, open en vrij internet voor iedereen.

Volgens SIDN laat de evaluatie zien dat het fonds op een goede manier invulling geeft aan het realiseren van zijn missie en doelstellingen. Daarmee draagt het fonds ook bij aan de doelstelling van SIDN om toegevoegde waarde te leveren voor de internetgemeenschap en daarmee voor het algemeen nut.

**Een sterke internetsector is
immers het fundament voor
een innovatief Nederland, voor
de groei van ons welzijn en
onze welvaart" Roelof Meijer,
algemeen directeur SIDN.**

COLOFON

Tekst: SIDN fonds
Ontwerp: Dorothee Haneke (Pudelskern)
& Josefine van den Eerenbeemt (FINE)

CONTACT

SIDN fonds
Meander 501
6825 MD Arnhem
m: info@sidnfonds.nl
t: 026-3525521
www.sidnfonds.nl

April 2018

